

Sommeprofuratorer og Andre og undertiden betale dem ligesaa meget, som de opnaa ved Estergivelsen, ikke at tale om, at de undertiden maa løbe 3—4 Gange til Amtstuen, for at faae alle de forskjellige Formaliteter i Orden. Dertil kommer, at de Afgiftspligtige, som alle ere Landhaandværkere, ere en meget bevægelig Befolkning, og at Skattepligten følger med Haandværket, saa at naar en Haandværker flytter ud af Huset og en Agerdyrker flytter derind, ophører Afgiften at hvile paa Stedet og overflyttes til det næste Sted, hvor Haandværkeren nu er. Dette medfører stadig, at Branddirektøren maa paa Statskassens Regning foretage Opmaalingsreiser for at undersøge de nye afgiftspligtige Steder, og disse Reiser ere i mange Tilfælde saa kostbare, at der er Tilfælde, hvor Udgiften til Branddirektøren er saa stor, at hele Afgiften ikke kan erstatte Udgiften til Reisen. Under saadanne Forhold tror jeg virkelig, at jeg uden at lægge for stærk Vægt paa den Sag kan sige, at der neppe er nogen Del af vore Skatteindtægter, med Hensyn til hvilken det er ønskeligere at fremkalde en Lettelse for Befolkningen end denne Del af Bygningsafgiften for Landhaandværkere. Maa jeg, medens jeg taler om Bygningsafgiften, fremføre en Berigtigelse overfor det ærede Medlem for Nørre-Sundby (Zuel), som i sit Foredrag igaar Eftermiddags greb en privat Bemærkning af mig, hvoraf han kun tog den første Del, nemlig om, hvorvidt Bygningsafgiften kan betragtes som et Nettobeløb, saaledes som den er opført her paa Finantsloven. Jeg tror, at det er aldeles umuligt at opføre nogen Skat med dens rene og klare Nettobeløb, thi det er aldeles ugjortligt at ubregne, hvilken Del af Doppelbørselsomkostningerne der falder paa den ene eller den anden Skat, naar de alle gaa gennem de samme Hænder. Med andre Ord: Naar Amtstuen indfaserer de almindelige Statskatter og bestyrer de øvrige Forretninger, som høre derunder, og ligeledes indfaserer Bygningsafgiften, saa er det umuligt at udføre en Repartition af Omkostningerne saaledes, at man kan sige, at den Del falder paa Bygningsafgiften og den Del falder paa de andre Afgifter. Det er altsaa vist ikke muligt at opføre Skatterne med Nettobeløbet, som det ærede Medlem talte om; men man bliver vistnok nødt til at opføre dem med Bruttobeløbet. Endnu skal jeg kun bemærke, at som en af de Grunde, der anførtes for, at vi nu godt kunde foretage en Reduktion af vore Statsindtægter ved at ophæve visse af de ældre Skatter, uden at kræve et tilsvarende Nederlag, blev der sagt, at disse Pengebeløb give en bedre Rente i Skattebyernes Lomme end i Statskassen. Det er ogsaa en Paastand, som staar i fuldstændig Strid med Erfaringen. Man vil ingenfinde finde, at en saadan Finantspolitik har gjort en Befolkning velstaaende. Vil man undersøge Forholdene i de Lande her i Europa, hvor man finder de paafal-

vende velstaaende Befolkninger, — jeg vil f. Ex. pege paa Frankrig og England, — saa vil man finde, at Grundlaget for deres Velstand har udviklet sig, netop medens de vare under det haarde finantsielle Tryk. (Holstein = Ledreborg: Ja, det er en ren Velsignelse!) Ja, det er en ren Velsignelse at kaste Letindigheden overbord og erkjende Nødvendigheden af ogsaa i finantsiel Henseende at træffe Forholdsregler for Fremtiden. Jeg skal f. Ex. gjøre opmærksom paa, at aldeles paalidelige Undersøgelser vise, at i England, hvor Nationalvelstanden stadig er gaaet fremad, antog man Befolkningen for fuldstændig forarmet og udtømt under Borgerkrigene, under Carl I., Cromwell og de efterfølgende Stuarter, og da saa Wilhelm af Oranien tiltraadte sin Regjering med en Krig med Frankrig, som varede den største Del af hans Regjeringstid, og man troede, at England maatte være fuldstændig udtømt under denne Krig, viste det sig til almindelig Forbauselse, og ikke mindst til Forbauselse for Engländerne selv, at, da det for første Gang blev nødvendigt at stifte en Statsgjæld, fordi Udgifterne til Krigen havde oversteget Skatterne, hvormeget der end var udredet dertil, saa kunde hele Laanet reises indenfor Landets egne Grændser af opsparede Kapitaler. Under de mest trykkende Naar havde Befolkningen netop, fordi Liderne vare usikre, set, hvor nødvendigt det var at stifte sig overfor Fremtiden ved at søge at samle en lille Reserverekapital til at møde den med, og disse smaa Kapitaler, opsamlede under trykkende Forhold, bleve Grundlaget for Englands Formue, som er steget i en Grad som intet andet Sted. I Frankrig er det gaaet paa samme Maade. Det er ingenlunde de Gull, som svømme paa gode Dage og let erhvervede Indtægter, der samle de store Kapitaler. Det viser sig næsten steds, at det er i trykkende Tider, at Folk have faaet Die for at spare og samle Kapital for at møde Fremtiden. Det er under saadanne Forhold, at der ytrer sig Tendens til at samle Formuer, som saa efterhaanden voge og mange Gange blive til enorme Kapitaler. Altsaa paastaar jeg, at, naar den Udtalelse oftere fremkommer heri Salen, at Pengene give bedre Rente i Skattebyernes Lomme, end naar de ligge i Statskassen, da er det Noget, som ikke holder Stik. Ivertimod viser det sig næsten allevegne, at i de gunstige Aar er der en overdreven Tendens hos Befolkningen til at nyde Livet, gjøre sig Livet saa behageligt som muligt, bestille saa Lidt som muligt og æde og drikke saa godt som muligt, og Resultatet er, at der i saadanne Tider ikke staves Formue, men at der tværtimod, naar der er indtraadt ullykkelige Begivenheder, ofte samles meget mere Formue end i gunstige Aar. Jeg tør paastaa og kan i saa Henseende paopege Ægne i Landet, hvor jeg har personlig Erfaring, at der i mange Ægne af Landet findes mindre kontant Formue nu, efter at vi have haft en Rakke af